

Čís. 9888.

I nárok na vyloučení odpůrce z veřejné obchodní společnosti může býti zajištěn prozatímním opatřením za podmínek § 381 čís. 2 ex. ř. Zajišťovacím prostředkem může tu býti prozatímní odnětí zastupitelského práva, po případě jen pro určitý případ.

(Rozh. ze dne 3. května 1930, R II 141/30).

Dva veřejní společníci firmy K. a R. J. navrhli k zajištění nároku na vyloučení třetího veřejného společníka z veřejné obchodní společnosti, prozatímní opatření, by třetí společník byl vůbec zbaven oprávnění zastupovati veřejnou obchodní společnost K. a R. J. Soud první stolice návrh zamítl, rekursní soud změnil usnesení soudu první stolice v ten smysl, že k zajištění nároku ohrožených na vyloučení odpůrce povolil, by plné moci ve sporech proti společnosti podepsali kolektivně navrhovatelé s právním účinkem pro firmu K. a R. J.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu odpůrce.

Důvody :

Podle § 389 ex. ř. jest ohrožená strana, která činí návrh na povolení prozatímního opatření, povinna, by označila a osvědčila nárok, jehož zajištění se domáhá. Jde-li o zajištění jiných nároků, než peněžitých pohledávek, může býti učiněno prozatímní opatření zejména také tehdy, vychází-li najevo, že takového opatření jest třeba, aby byla odvrácena hrozící nenahraditelná škoda (§ 381 čís. 2 ex. ř.). I toto nebezpečí musí pak býti osvědčeno (§ 389 první odstavec ex. ř.). V případě, o nějž jde, domáhali se navrhovatelé povolení prozatímního opatření k zajištění nároku na vyloučení odpůrce z veřejné společnosti K. a R. J. Že i takovýto nárok může býti zajištěn prozatímním opatřením za podmínek § 381 čís. 2 ex. ř., v tom se shodují nauka i praxe (srov. Staub-Pisko § 2 při čl. 115 a § 6 při čl. 128 obch. zák.; Wenig, Příručka obchodního práva 4 seš. str. 44 § 17 (vyd. 1928), rozh. býv. víd. nejvyššího soudu čís. 804 sb. Nowakovy a A. Cl. čís. 3063. Zjišťovacím prostředkem může tu býti prozatímní odnětí práva zastupovacího, neboť zákon ponechává soudu volnou ruku, by nařídil prostředek, který podle povahy účelu v tom kterém případě jest nejvhodnější (§ 382 první odstavec ex. ř. a slovo »zejména«). Úprava návrhu ohrožených vyhovuje tedy věcně i po formální stránce předpisům zákona. Navrhovatelé žádali ovšem, by byl odpůrce zbaven vůbec oprávnění zastupovati veřejnou společnost K. a R. J. Prvý soud nevyhověl návrhu, rekursní soud změnil usnesení soudu první stolice v ten smysl, že k zajištění nároku ohrožených na vyloučení odpůrce povolil jen, by plné moci ve sporech uvedených ve výroku, udělené Dr. Josefu J-ovi, podepsali kolektivně navrhovatelé s právním účinkem pro firmu K. a R. J. Tím vyloučil rekursní soud odpůrce ze zastupování firmy jen pro tento případ, jinak potvrdil zamítavé

usnesení soudu první stolice. Se zřetelem k ustanovením § 402 a 78 ex. ř., pak § 528 c. ř. s. jest se tedy zabýváti napadeným usnesením jen potud, pokud jím bylo usnesení prvního soudu změněno. Rekursní soud nepokládá nárok navrhovatelů za osvědčený jen tím, jak tvrdí stěžovatel, že odpůrce vyřizuje věci firmy liknavě, že znemožnil uskutečnění zápůjčky u kontribučenské spořitelny a že ve svém vyjádření uvedl, že jeho otci a bratrům zažalované pohledávky přísluší —, nýbrž i tím, že na zakročení odpůrce byla firmě vypověděna pohledávka banky ve výši kolem 4.000.000 Kč a že odpůrce ve svém vyjádření také uvedl, že i spor s jinou bankou jest zbytečným vyhazováním peněz, ač advokát, jenž zná poměry, udal, že upozornil odpůrce, že pohledávka banky není pohledávkou proti firmě, nýbrž proti jeho otci a že žaloby společníků jsou předčasné. I kdyby bylo správným, že navrhovatelé neosvědčili, v čem záleží odpůrcova liknavost ve vyřizování věci firmy, stačí již to, že odpůrce v těžké situaci firmy zakročil o výpověď značné pohledávky banky, že znemožnil uskutečnění zápůjčky u kontribučenské spořitelny a že co do zahájených sporů proti společnosti zastával stanovisko pro firmu nepříznivé; ač dlouholetý právní zástupce firmy ve věci informovaný pokládal za vhodné uplatnění ve sporu názor odchylný. Vše to nasvědčuje tomu, že odpůrce ve věcech společnosti nejen nezachoval píli a péči, již obyčejně zachovává ve svých vlastních věcech a k níž podle čl. 94 obch. zák. byl povinen, nýbrž že jednal přímo proti této povinnosti. Neomlouvá odpůrce, že mu navrhovatelé neřekli, že vyjednávají o zápůjčky u spořitelny ve V., ani to, že s opatřením zápůjčky byly spojeny výdaje. Měl uvažovati jen o její účelnosti, o které za kritických poměrů společnosti nemůže býti pochybnosti, a to tím méně, když jí mělo býti použito ke konversi zápůjčky banky, o jejíž výpověď se odpůrce sám přičinil, ač ve svém vyjádření sám přiznává, že firma potřebuje značného bankovního úvěru. Že provedení zápůjčky bylo zmařeno, vyplývá z dopisu spořitelny ze dne 6. března 1930. Pokud jde o zažalovanou pohledávku druhé banky, jest sice přisvědčiti stěžovateli, že advokát nevyslovil přímo názor, že pohledávka této banky není pohledávkou proti firmě, nýbrž proti odpůrcovu otci a že žaloby společníků jsou předčasné, avšak advokát po informaci odpůrcově přes to uznal za nutné, by, kdyby mu zastupování bylo svěřeno, tyto námítky podle přání navrhovatelů ve sporu uplatnil. To by byl jistě neučinil, kdyby o jejich neudržitelnosti byl předem přesvědčen, ježto by tím byly spory zdrženy a při vysokém předmětu značně zdraženy. Osvědčení nebezpečí souvisí se zdráháním se odpůrce k podpisu plné moci Dr J-ovi. Jak se zachoval odpůrce při prvních rocích o žalobách proti firmě, vyličil již rekursní soud. Za to Dr J. podnikl všechny kroky k obhájení zájmů žalované společnosti a není proto důvodu, proč by mělo býti zastupování firmy svěřeno jinému právnímu zástupci. Stav sporů, jak se utvářil odpůrcovým postupem, učinil prozatímní opatření k odvrácení hrozící nenahraditelné značné škody přímo nutným.